

Zahraniční turistické proudy do Prahy: modal split

Martin Šauer

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Východiska

Cíle v rámci projektu Nová mobilita

- Potenciál VRT pro rozvoj cestovního ruchu (zlepšení dostupnosti a komfortu cestování)
- Význam turismu jako segmentu poptávky po VRT

Výzkumné otázky – modál split příjezdového CR do Prahy

- Jaké jsou hlavní turistické proudy do Prahy?
- Dokážeme určit význam druhu dopravy v turistických proudech do destinací CR?
 - Odhad modál splitu
- Existují rozdíly mezi jednotlivými segmenty poptávky?

Praha a turismus v Evropě

- Praha patří mezi nejnavštěvovanější městské turistické destinace v Evropě i ve světě.
- V roce 2019 byla na 9. místě v počtu přenocování mezi 119 evropskými městy.
- Celosvětově 22. a mezi evropskými městy na 6. místě v počtu příjezdů (Prague City Tourism, 2020)
- na 7. místě v hlasování samotných cestovatelů na platformě Tripadvisor. Mezinárodní příjezdy rostly v průměru v posledních deseti letech o 6 %, což je více než evropský i celosvětový průměr. (Konceptce příjezdového CR hlavního města Prahy, 2020)
- Od roku 2018 výrazné zpomalení tempa přírůstku příjezdů.
- Covid – hluboký propad (- 73,5 %), necelých 5 mil. přenocování

Table 1. Top 15 cities

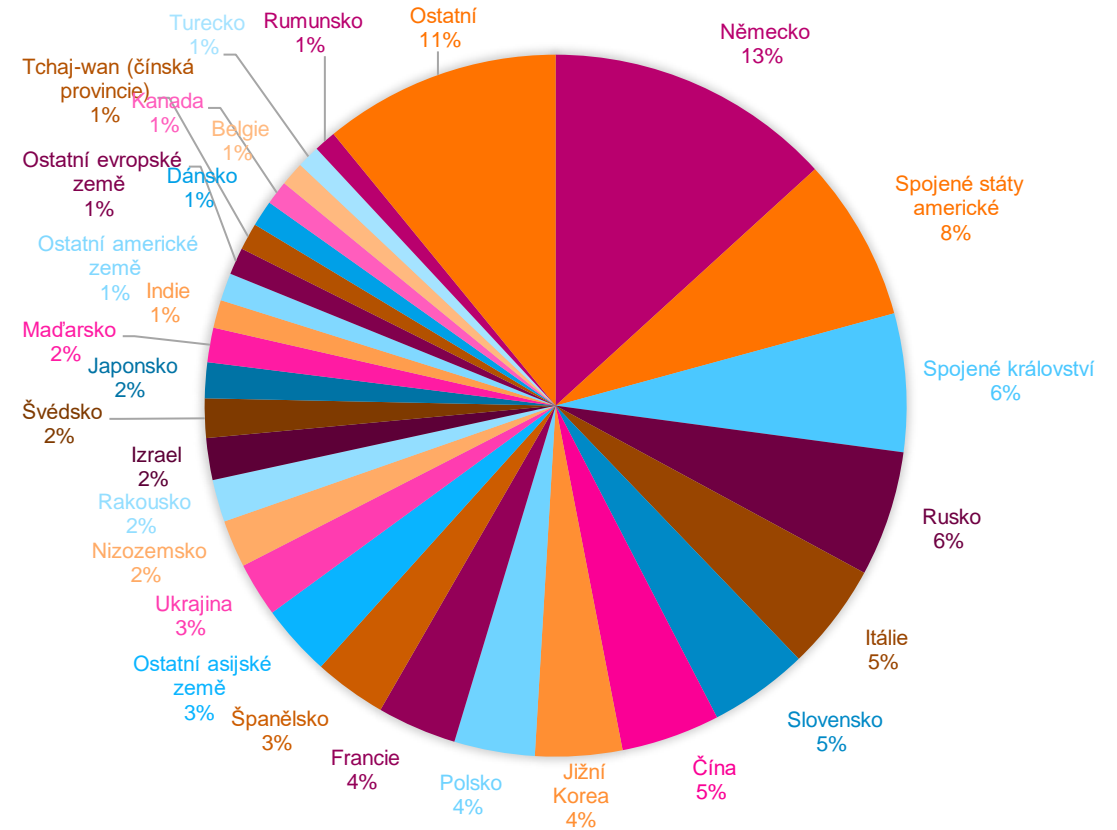
	Destination	Total Bednights 2020	2019-20 % change
1	London*	20,766,967	-75.6%
2	Paris*	14,128,905	-73.1%
3	Berlin	12,275,934	-64.0%
4	Istanbul	9,890,945	-58.7%
5	Munich*	7,034,040	-61.5%
6	Stockholm*	6,901,901	-54.9%
7	Hamburg	6,878,613	-55.4%
8	Amsterdam*	5,802,000	-68.4%
9	Rome*	5,351,461	-81.6%
10	Madrid*	5,051,026	-75.6%
11	Vienna*	4,934,796	-73.5%
12	Prague	4,903,295	-73.5%
13	Frankfurt	4,085,447	-62.1%
14	Barcelona*	3,918,095	-80.3%
15	Milan	3,522,945	-72.8%

* Refer to cities with different definitions and data rectifications. See Annex for more information.

Source: ECM, The European Cities Marketing, Benchmarking Report

Turistické proudy do Prahy

- Dlouhodobě navštěvovali Prahu turisté z Německa, Spojených států amerických, Velké Británie, Itálie a Španělska (stabilní trhy)
- Počty turistů z Ruska zažívají v posledních letech významné výkyvy, ale zůstávali v destinaci v průměru nejdéle.
- Asijský trh (zejména Číňané, Jihokorejci, Izraelci a Indové) před Covid-19 rychle rostl.
- Ale nízká délka pobytu Prahy – kombinace pobytu s dalšími evropskými městy (Čína a Jižní Korea v průměru jen 1,8 noci vs. Izraelci jsou více loajální a v Praze v průměru stráví 3,3 noci).
- Význam střední Evropy – 26,4 % (1 795 148 hostů v HUZ)

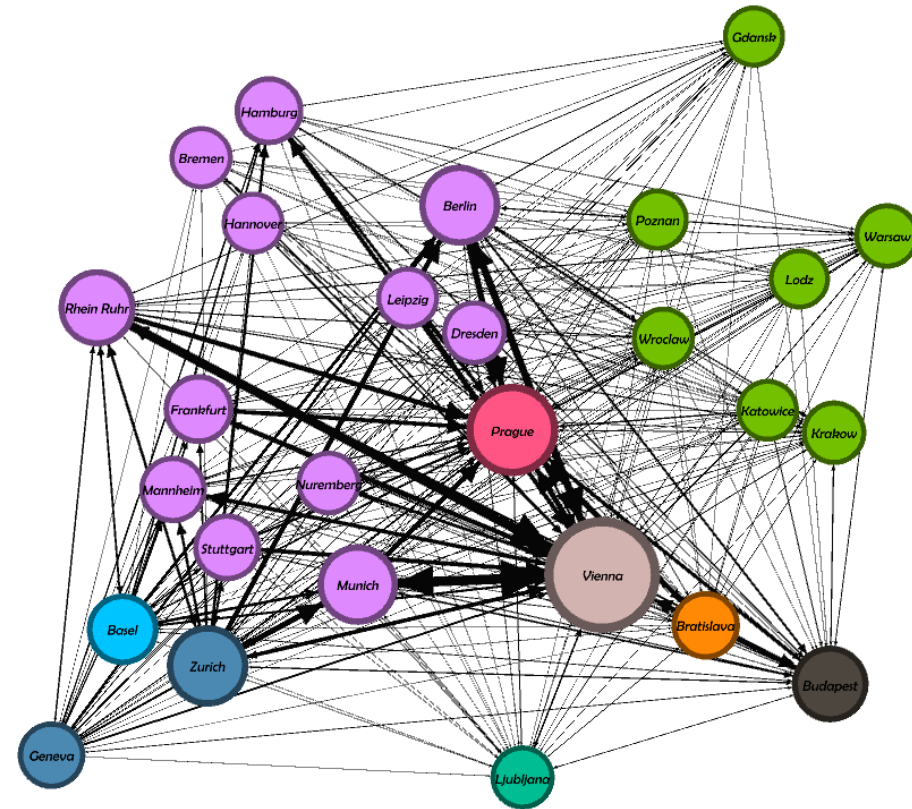
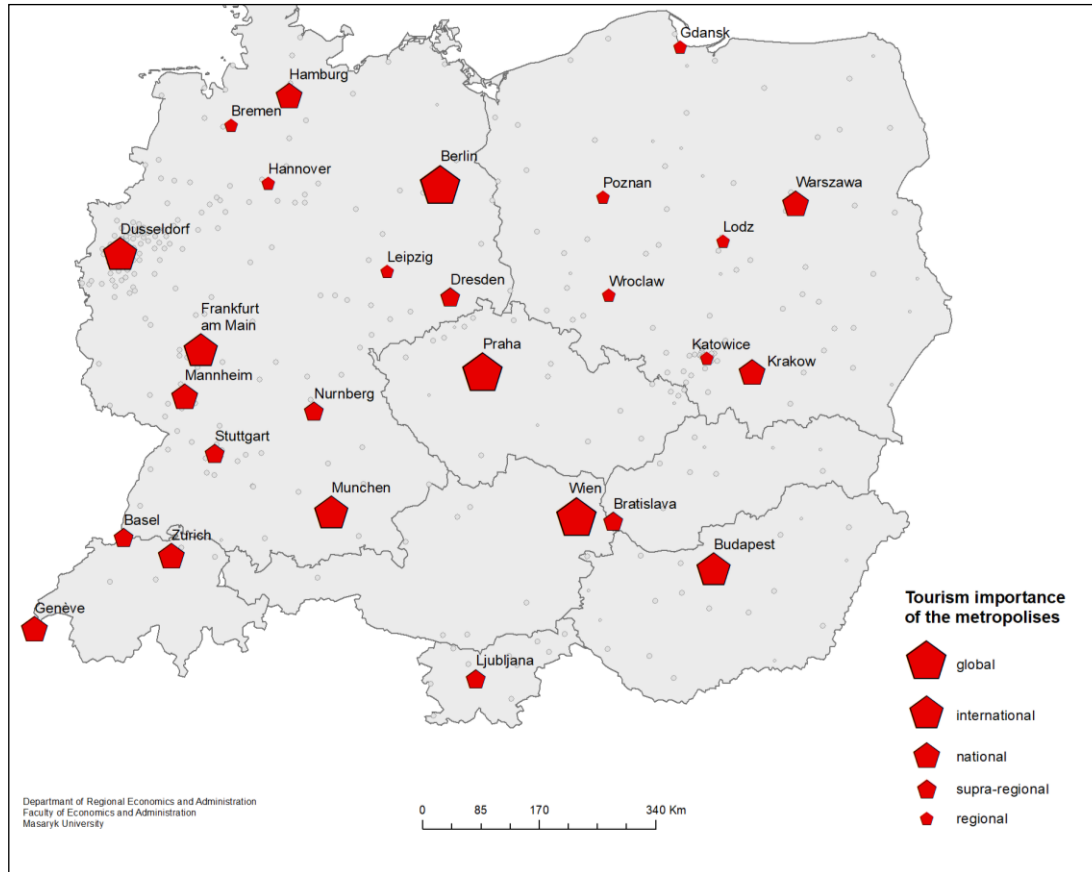

Pramen: ČSÚ, 2019

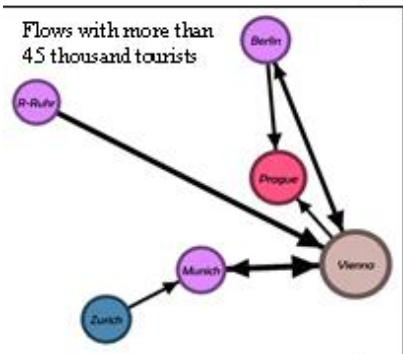
Metropolitní interakce – network analysis

Turistický význam střeoevropských metropolí

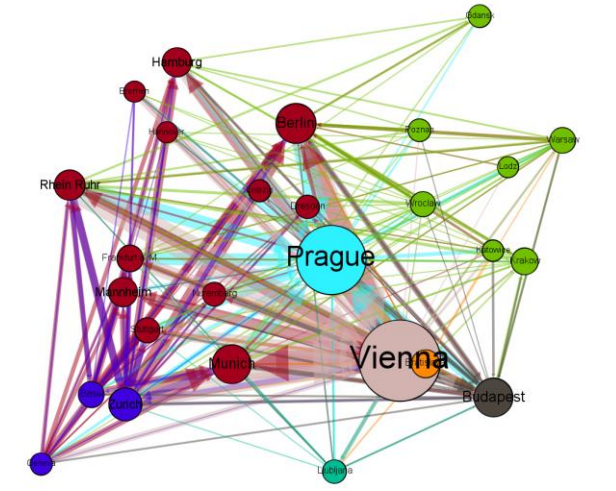
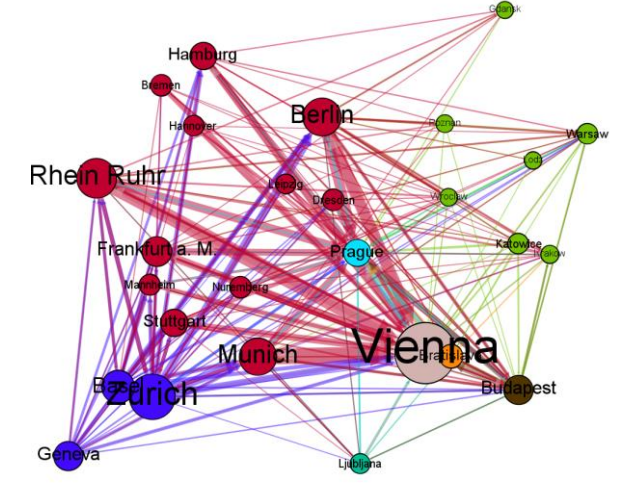
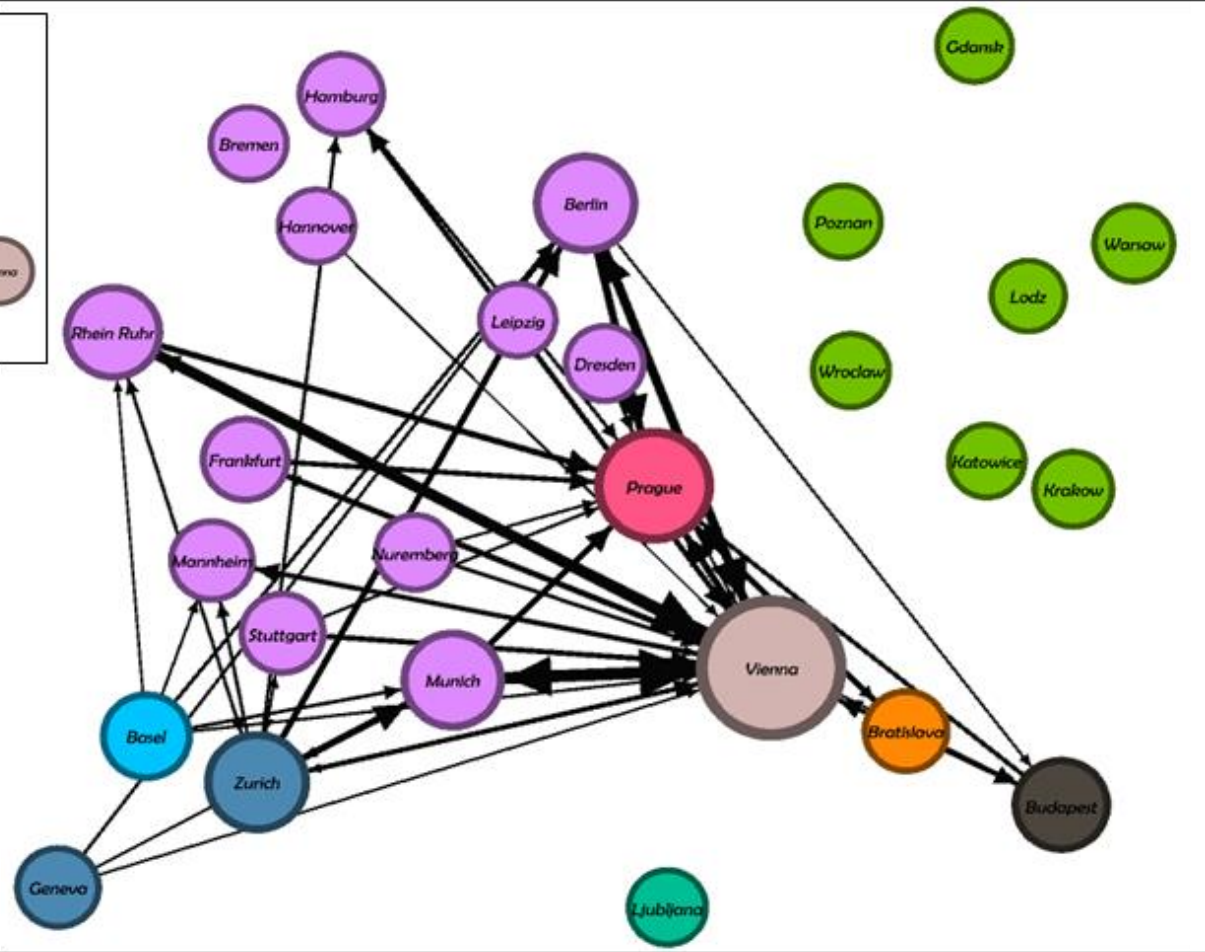
Turistické proudy v síťové analýze

Metropolitní interakce – network analysis

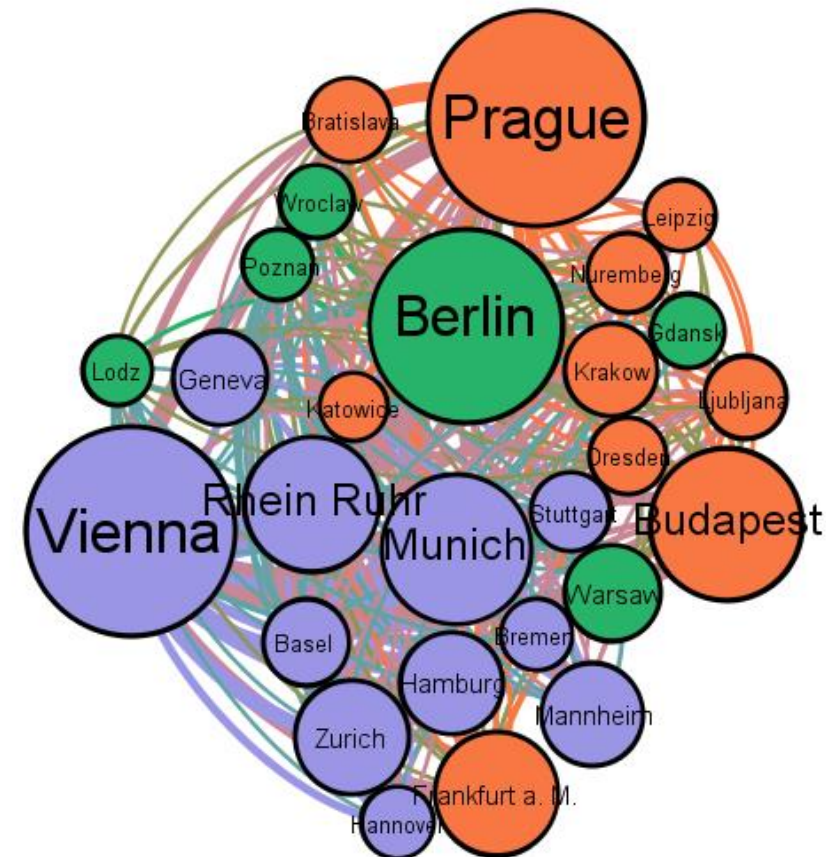

Flows with more than 15 thousand tourists

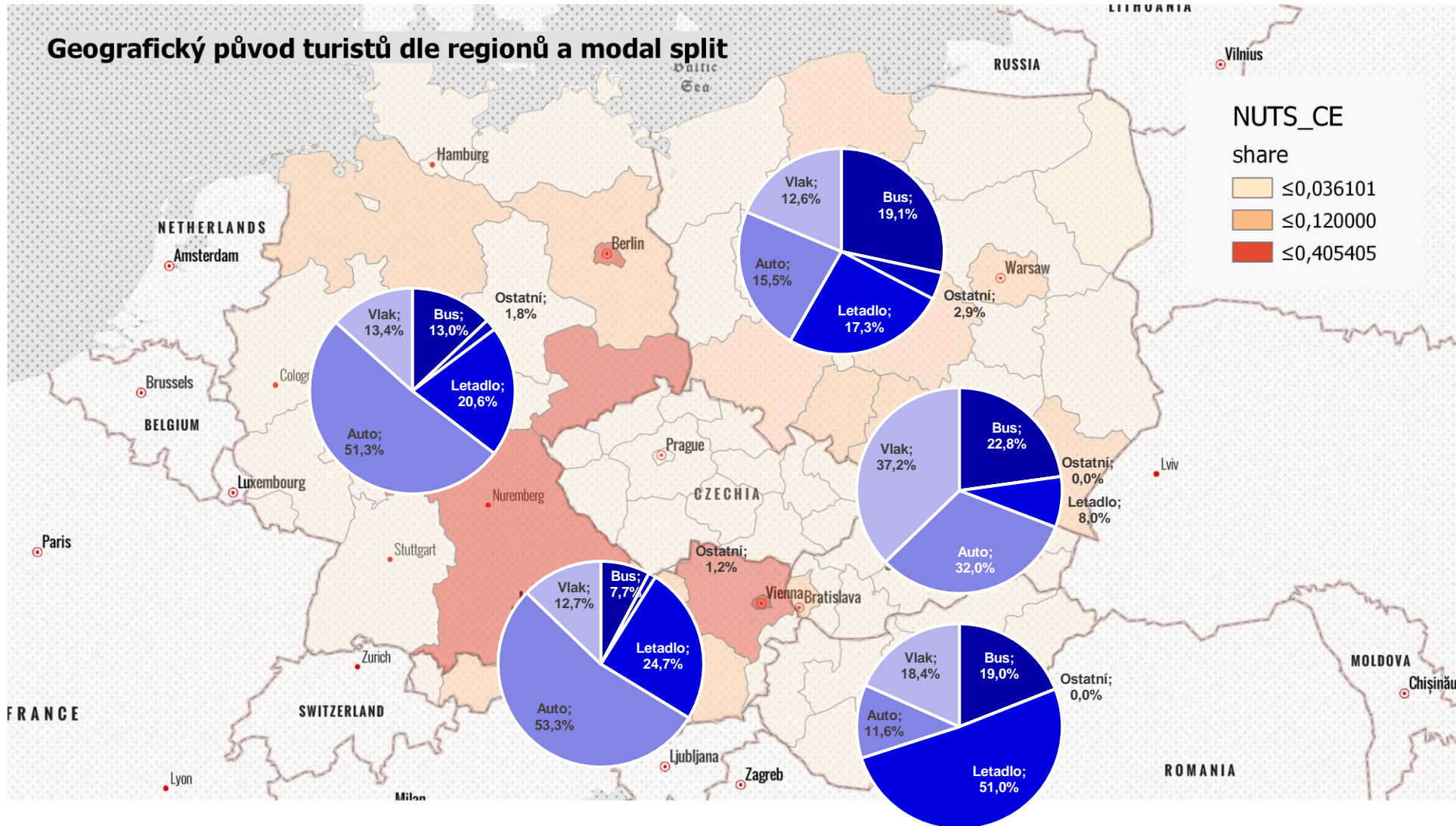

Metropolitní interakce – network analysis

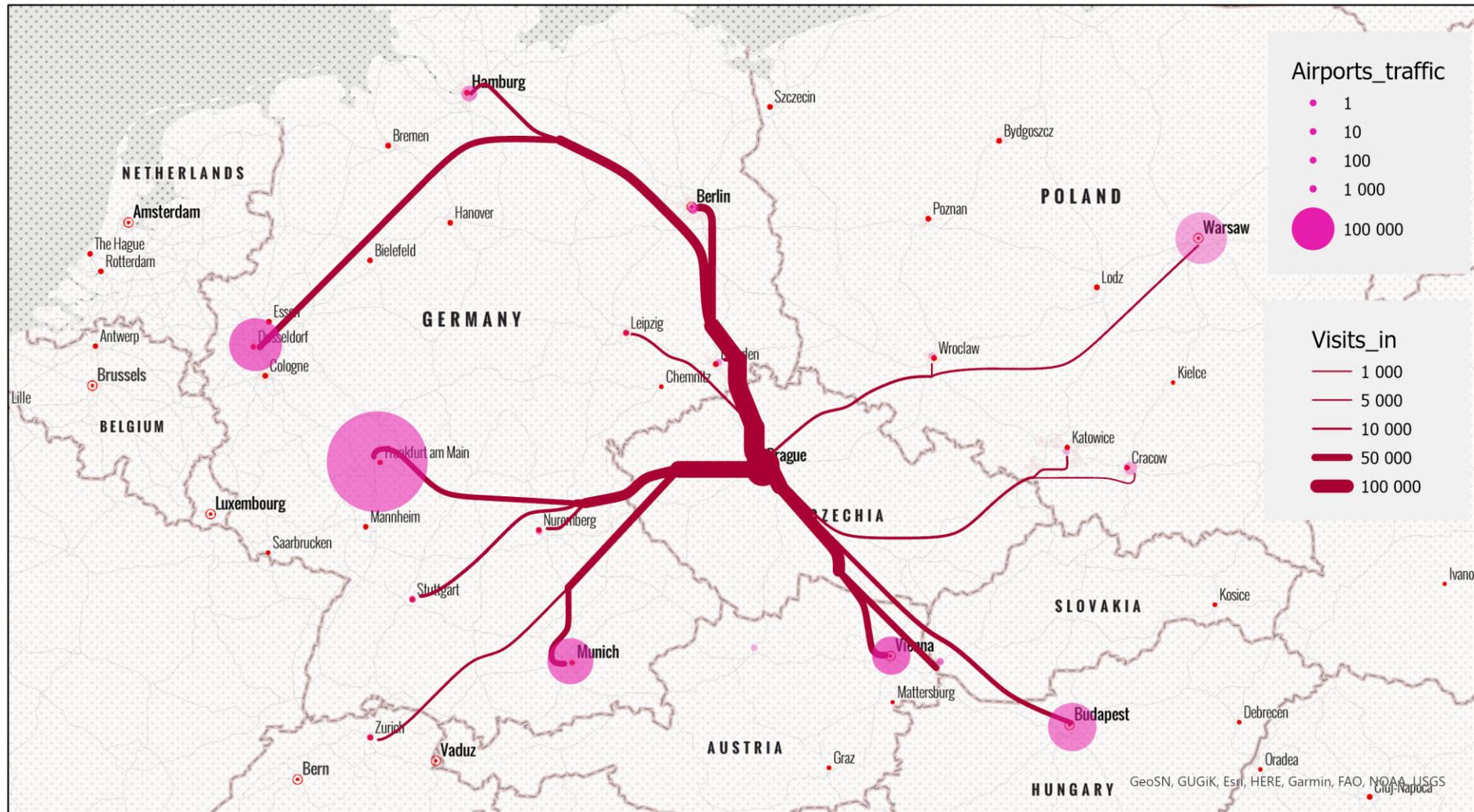
- Modularita turistických proudů
- Strukturální blízkost – klastruje prvky v síti a udává míru separace komunit
- Dva základní klastry DACH region vs. V4
- 3. klastr a význam Berlína jako příjezdové destinace pro polská města

Modal split – data Tracking PCR (CzT)

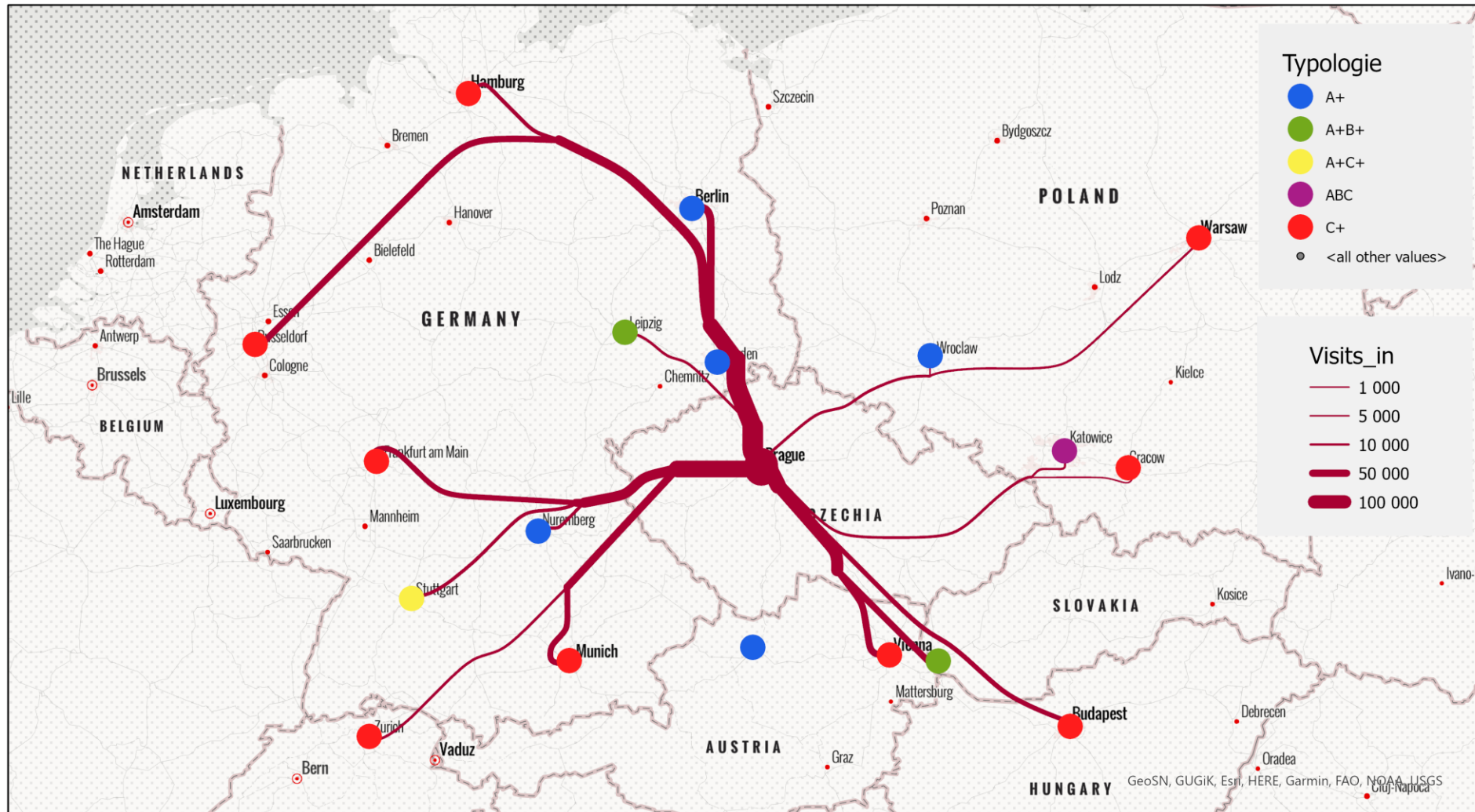
Dostupnost Prahy dle hlavních dopravních módů

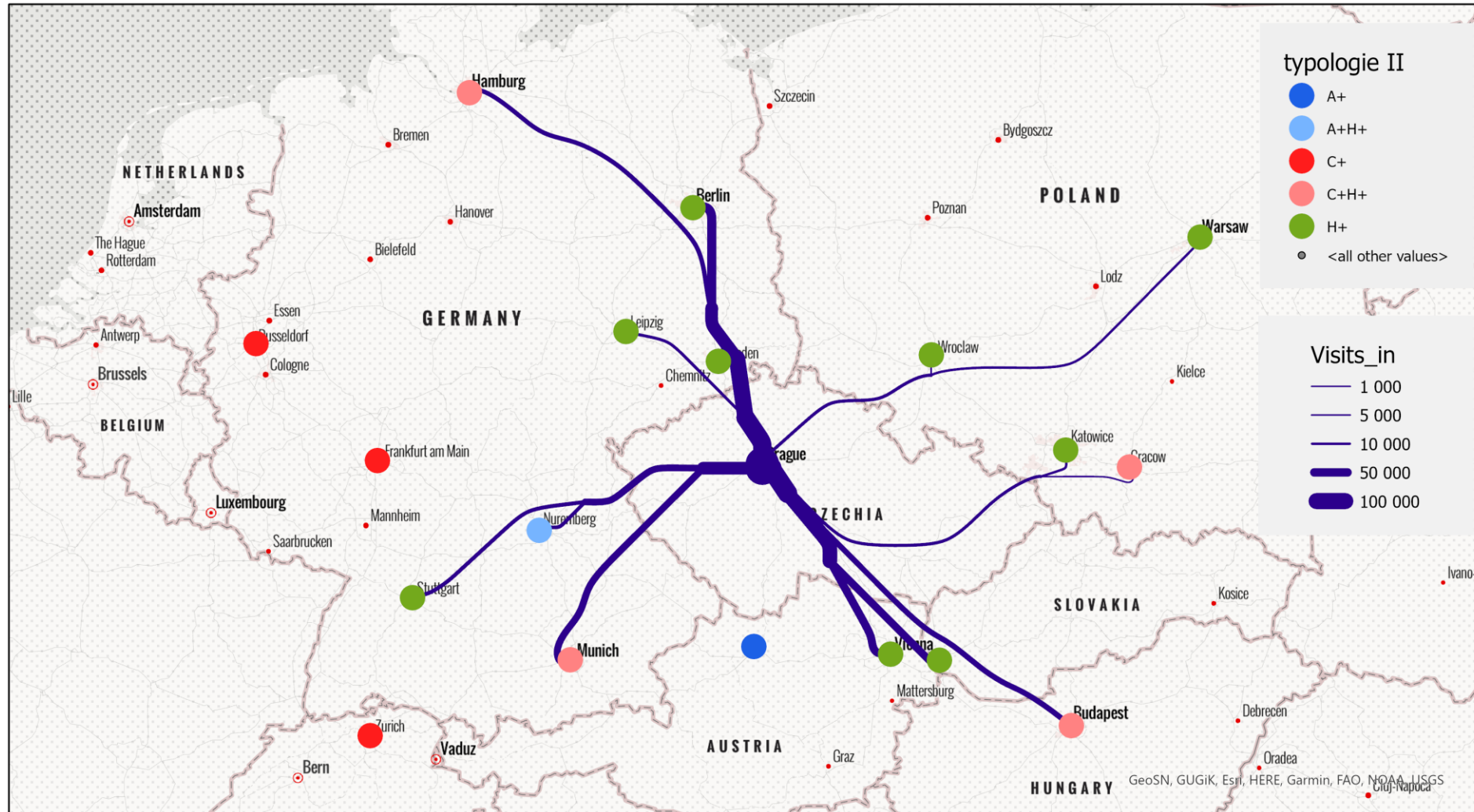
Potenciál VRT a dopravní dostupnost Prahy

Origin	Destination	Road/Rail (A/B)	Road/Air (A/C)	Rail/Air (B/C)	Total	Road/HSR (A/H)	Air/HSR	Total
Bratislava	Prague	*	A+	B+	A+B+	H+	-	H+
Budapest	Prague	A+	C+	C+	C+	H+	*	C+H+
Kraków	Prague	A+	C+	C+	C+	H+	*	C+H+
Linz	Prague	A+	A+	B+	A+	A+	-	A+
Munich	Prague	A+	C+	C+	C+	H+	*	C+H+
Nürnberg	Prague	A+	A+	*	A+	*	H+	H+A+
Ostrava	Prague	B+	A+	B+	B+	H+	-	H+
Berlin	Prague	A+	A+	B+	A+	H+	H+	H+
Dresden	Prague	A+	A+	B+	A+	H+	-	H+
Düsseldorf	Prague	B+	C+	C+	C+	H+	C+	C+
Frankfurt am Main	Prague	A+	C+	C+	C+	H+	C+	C+
Hamburg	Prague	B+	C+	C+	C+	H+	*	H+C+
Katowice	Prague	*	*	*	*	H+	H+	H+
Leipzig	Prague	*	A+	B+	A+B+	H+	H+	H+
Warsaw	Prague	B+	C+	C+	C+	H+	H+	H+
Wrocław	Prague	A+	A+	*	A+	H+	H+	H+
Stuttgart	Prague	A+	*	C+	A+C+	H+	*	H+
Vienna	Prague	*	C+	C+	C+	H+	*	H+
Zürich	Prague	A+	C+	C+	C+	H+	C+	C+

Dostupnost Prahy dle hlavních dopravních módů

Potenciál VRT a dopravní dostupnost Prahy

Turismus v signalizačních datech

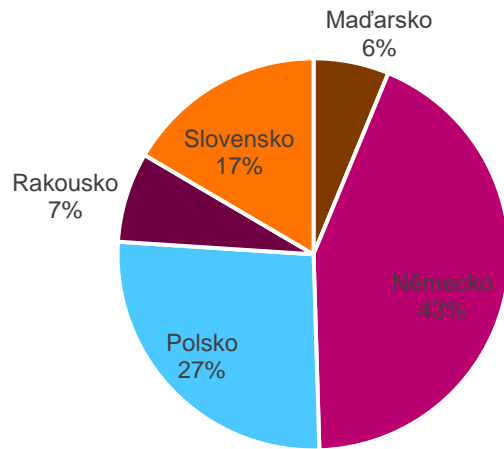
Metodické vymezení turismu: určení vztahu k administrativní jednotce

- **Resident** – místo, kde uživatel tráví nejvíce času (domov)
- **Commuter** – místo (ZUJ), kam dojíždí do zaměstnání nebo za vzděláním (pravidelně) v pracovní dny.
- **Local** – místo, které se vyskytuje ve vzdálenosti do 20 km od místa s fcí domov; osoby navštěvující okolí svého bydliště, ale nepodílí se na cestovním ruchu.
- **Tourist** - v dané ZUJ v jednom dni stráví v čase od 00:00 do 06:00 alespoň dvě hodiny, popř. platí stejná podmínka pro den přímo následující výskytu v ZUJ
- **Visitor** - v dané ZUJ v jednom kalendářním dni stráví v čase od 06:00 do 24:00 úhrnem alespoň 2 hodiny
- **Transit** – zbytková kategorie

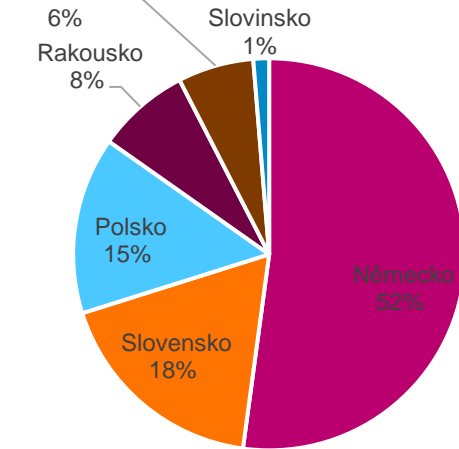
Turismus v signalizačních datech

Struktura zahraniční návštěvnosti Prahy v kontextu střední Evropy

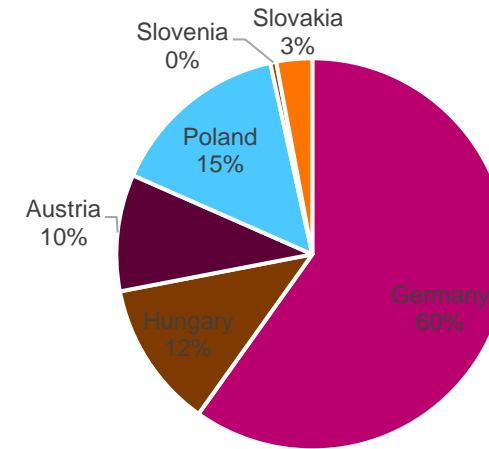
Signalizační data

Hosté v HUZ

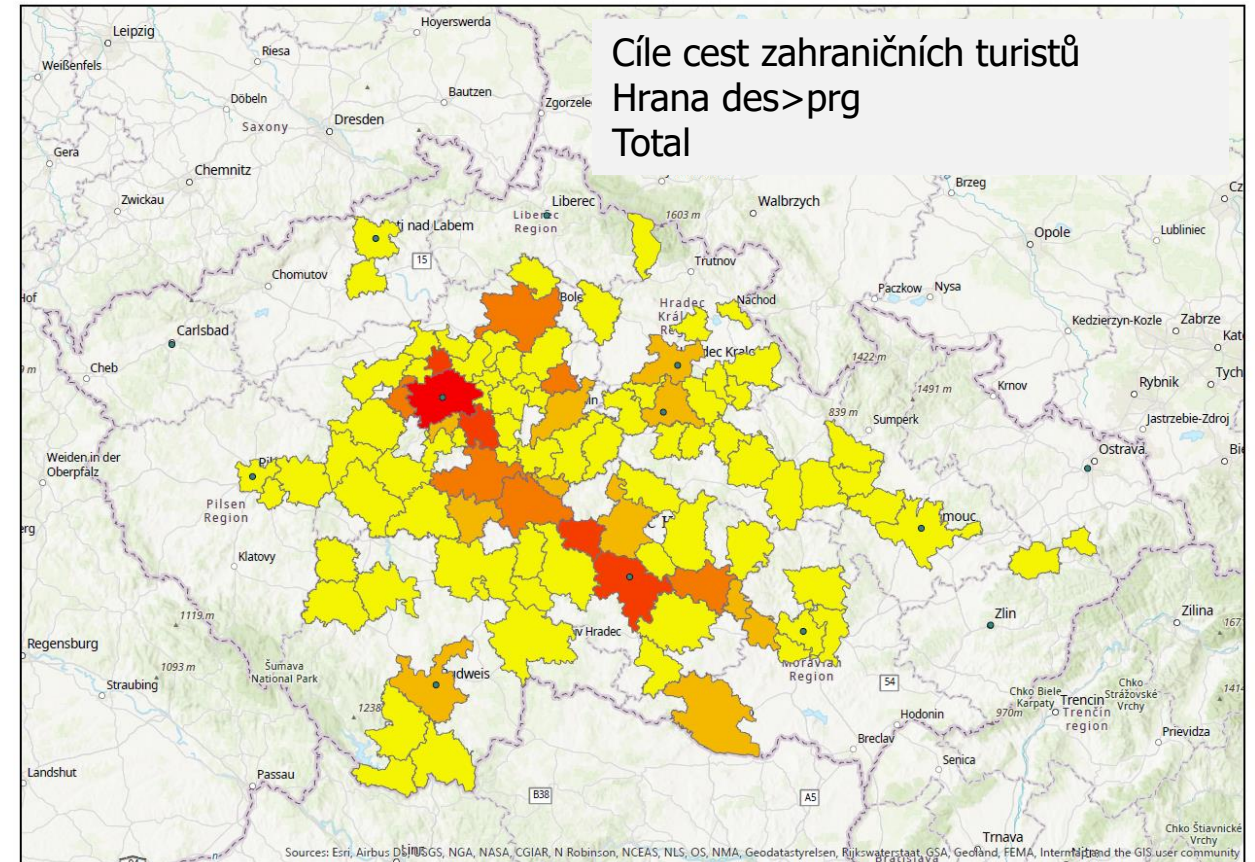
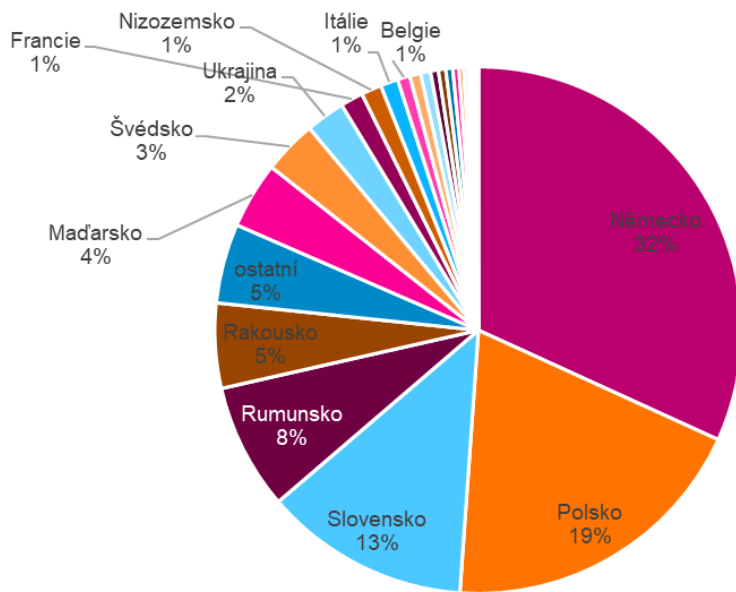
Praha - Ruzyně: passengers carried

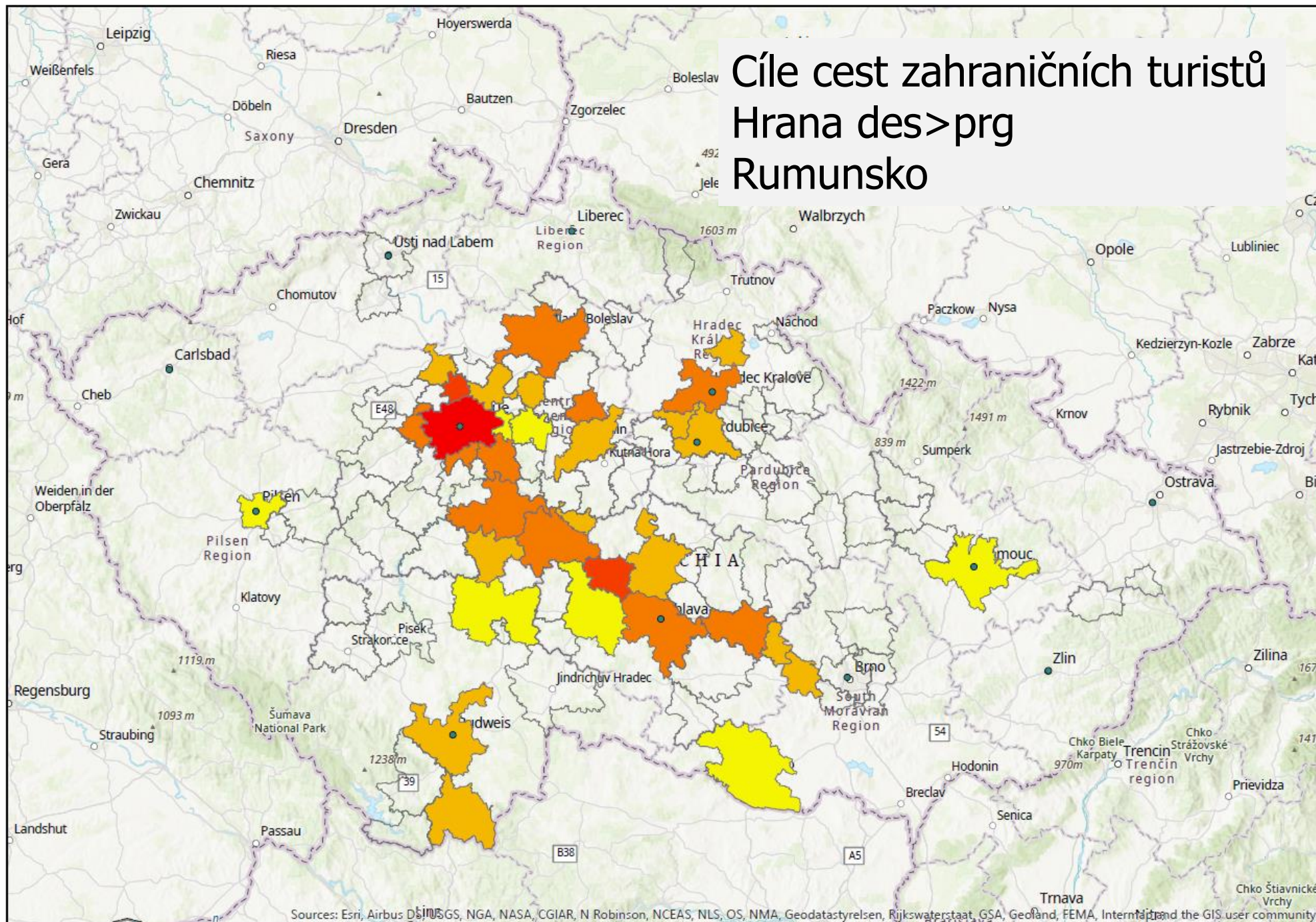
Turismus v signalizačních datech

Problém silniční dopravy

Praha - big data

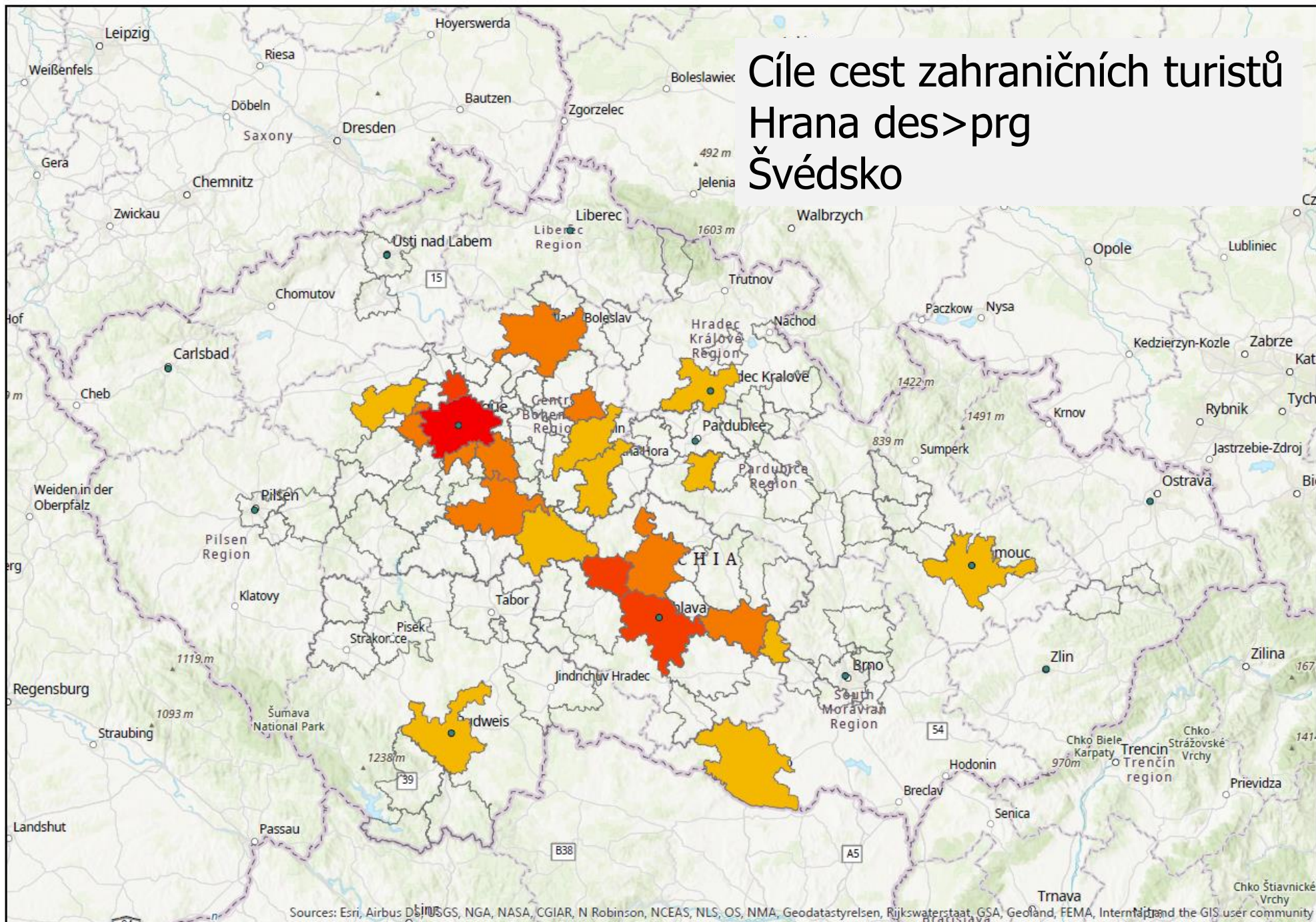

Cíle cest zahraničních turistů Hrana des>prg Rumunsko

Sources: Esri, Airbus DS, USGS, NGA, NASA, CGIAR, N Robinson, NCEAS, NLS, OS, NMA, Geodatastyrelsen, Rijkswaterstaat, GSA, Geoland, FEMA, Intermap and the GIS user community

Cíle cest zahraničních turistů Hrana des>prg Švédsko

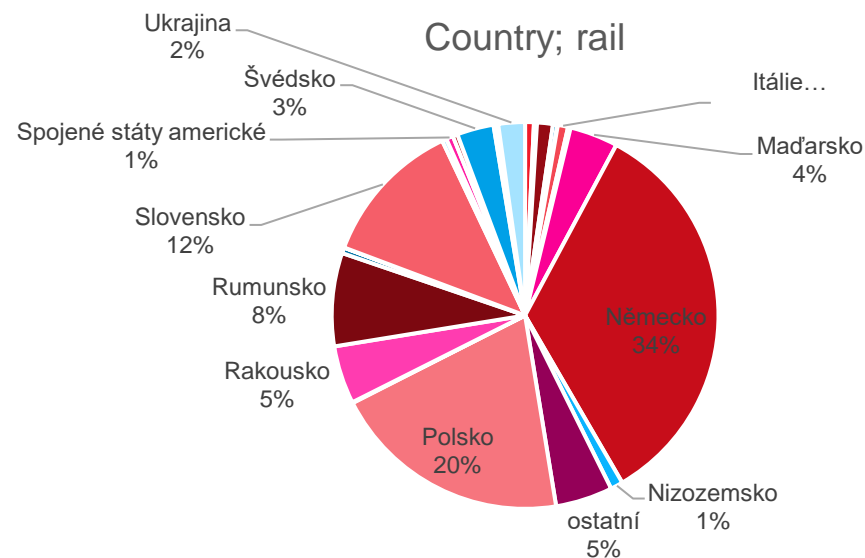

Sources: Esri, Airbus DS, USGS, NGA, NASA, CGIAR, N Robinson, NCEAS, NLS, OS, NMA, Geodatastyrelsen, Rijkswaterstaat, GSA, Geoland, FEMA, Intermap and the GIS user community

Turismus v signalizačních datech

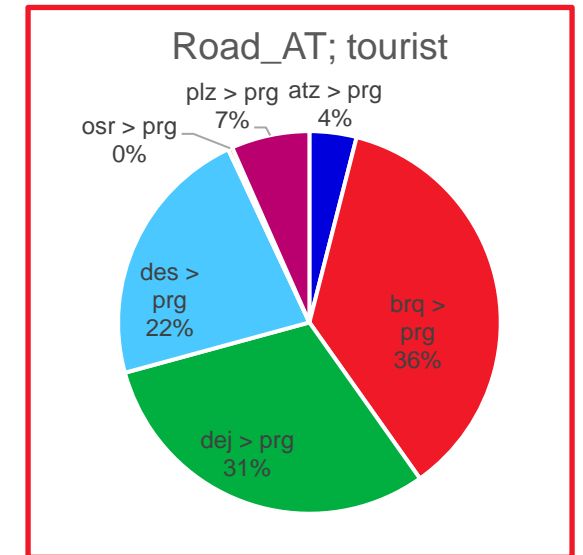
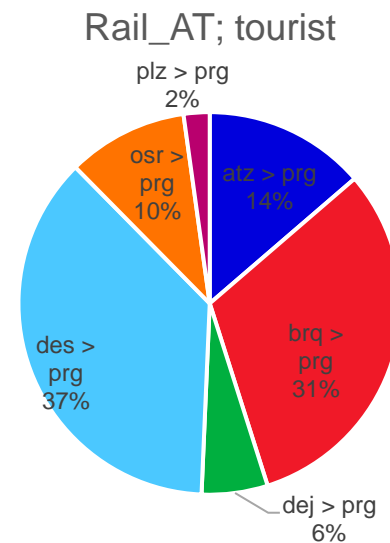
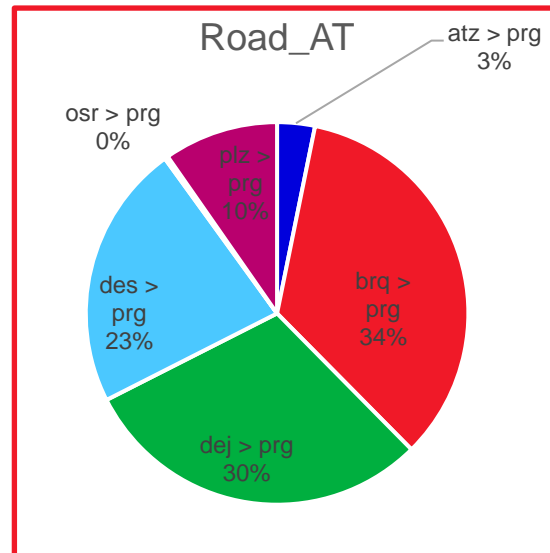
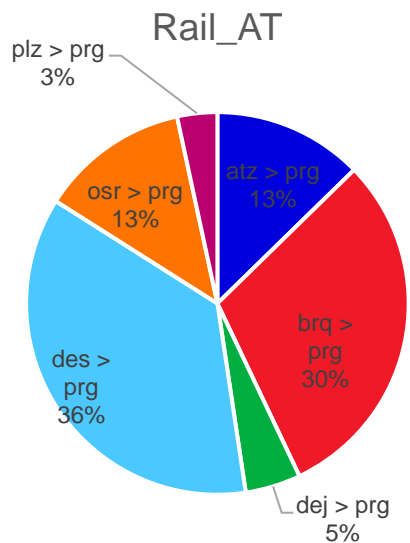
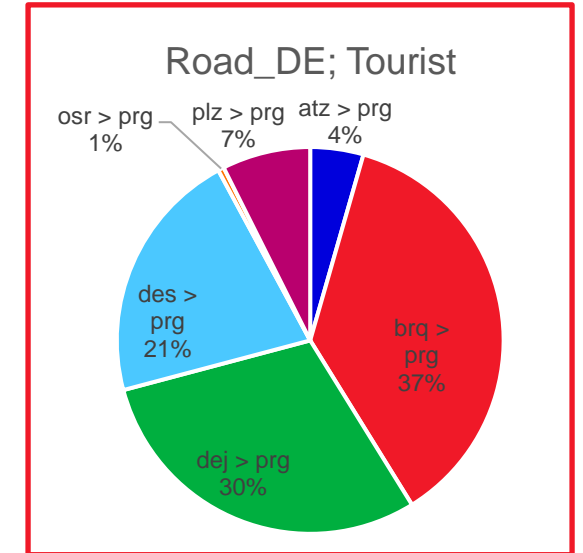
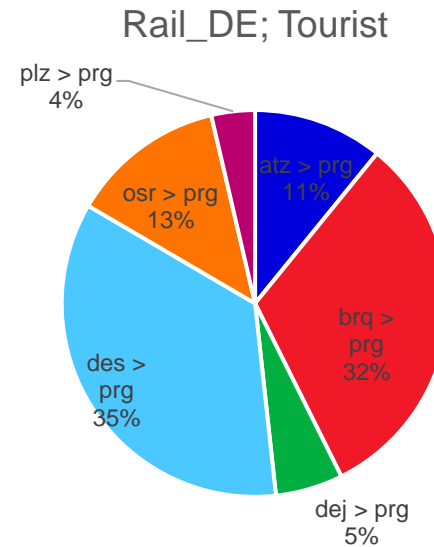
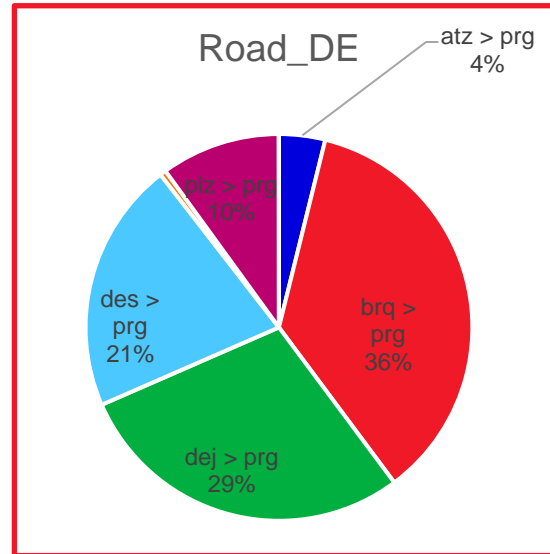
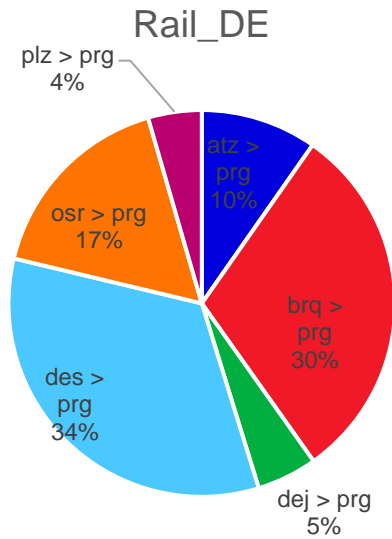
Modal split: cesty do Prahy – základní přehled

	Polsko	podíl	Rakousko	podíl	Rumunsko	podíl	Slovensko	podíl	Švédsko	podíl
n/a	331	0,7%	49	0,4%	86	0,5%	112	0,4%	17	0,2%
rail	10 129	22,2%	2 445	20,5%	3 929	21,5%	6 165	21,6%	1 547	20,2%
road	35 163	77,1%	9 425	79,1%	14 246	78,0%	22 250	78,0%	6 090	79,6%

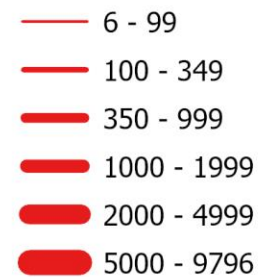
Turismus v signalizačních datech

Modal split

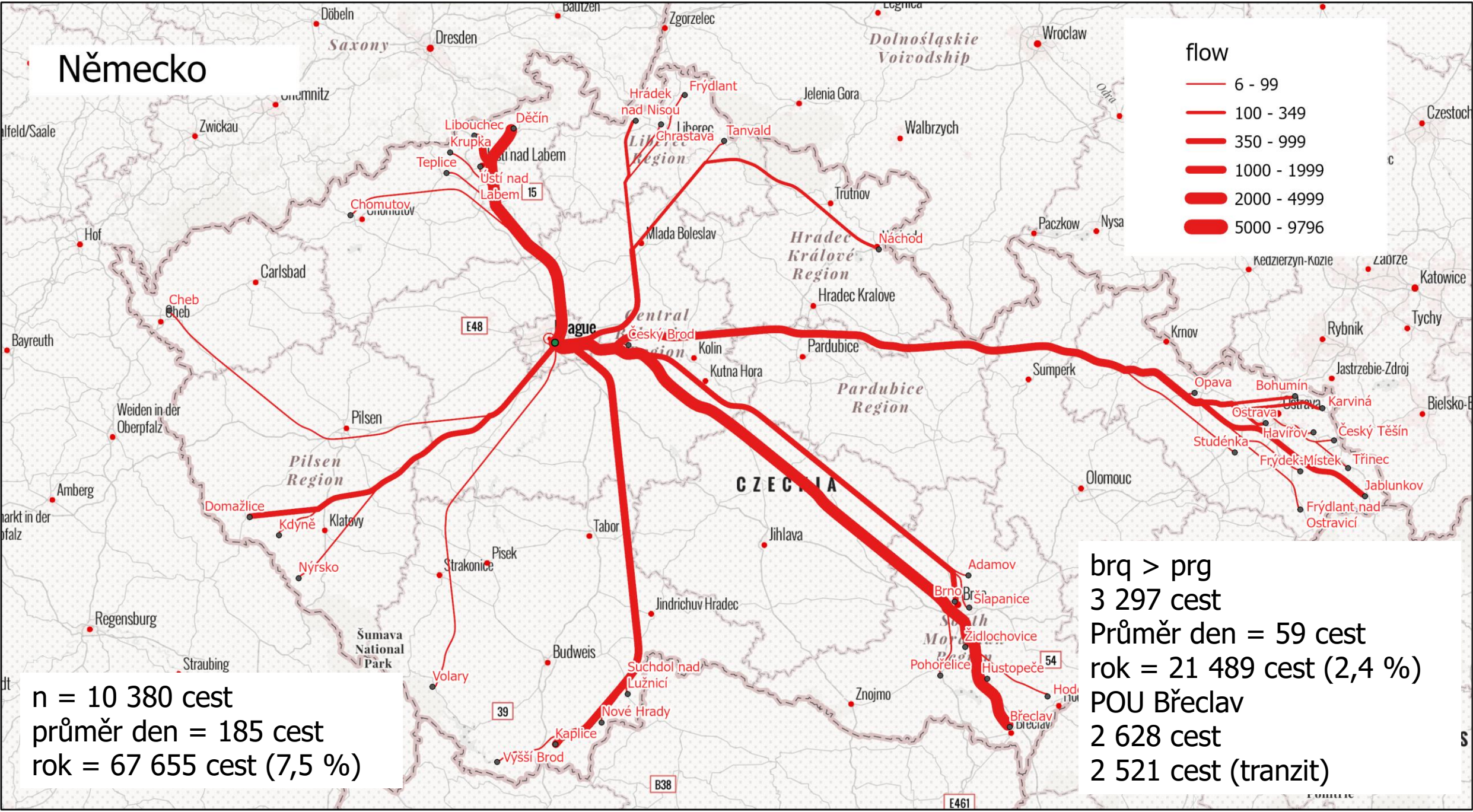
Německo

flow

n = 10 380 cest
průměr den = 185 cest
rok = 67 655 cest (7,5 %)

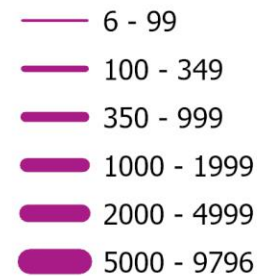
brq > prg
3 297 cest
Průměr den = 59 cest
rok = 21 489 cest (2,4 %)
POU Břeclav
2 628 cest
2 521 cest (tranzit)

Popisky řádků	tourist tourist	tourist visitor	transit tourist	transit visitor	visitor tourist	visitor visitor	Celkový součet
brq > prg	216	383	2 896	1 375	186	77	5 133
Adamov_62011			13				13
Brno_62031	149	303	203	201	140	59	1 055
Břeclav_62041	66	81	2 521	1 108	40	17	3 834
Hodonín_62061			9				9
Hustopeče_62071			20	11			31
Pohořelice_62131			9				9
Šlapanice_62161			85	42	6		133
Židlochovice_62211			35	14			49
osr > prg	193	346	1 068	1 063	81	35	2 786
Bílovec_81011				13			13
Bohumín_81021	10	29	254	128			420
Český Brod_21061			11				11
Český Těšín_81041			26	15			41
Frýdek-Místek_81061	25	34		7			66
Frýdlant nad Ostravicí_81071	6						6
Havířov_81081		14	6	14			34
Jablunkov_81101		27	476	588	7		1 099
Karviná_81111	10	6	105	72			193
Opava_81171	11	43					54
Ostrava_81191	123	192	133	138	73	35	695
Studénka_81012			13	22			36
Třinec_81211	8		45	65			117
Celkový součet	409	729	9 705	5 816	267	112	17 038
Celkový součet %	2,40%	4,28%	56,96%	34,14%	1,57%	0,66%	100,00%

Polsko

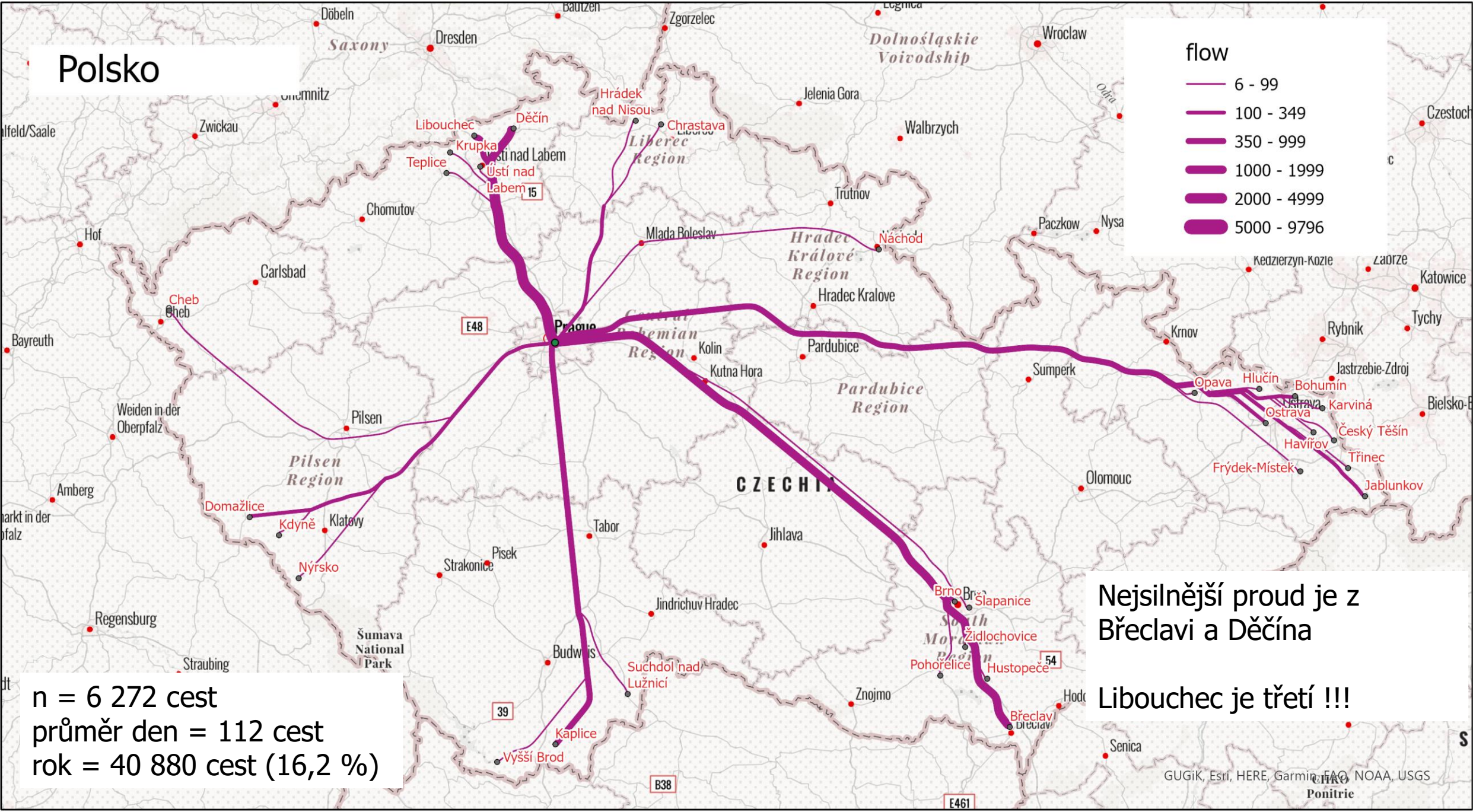
flow

n = 6 272 cest
průměr den = 112 cest
rok = 40 880 cest (16,2 %)

Nejsilnější proud je z
Břeclavi a Děčína

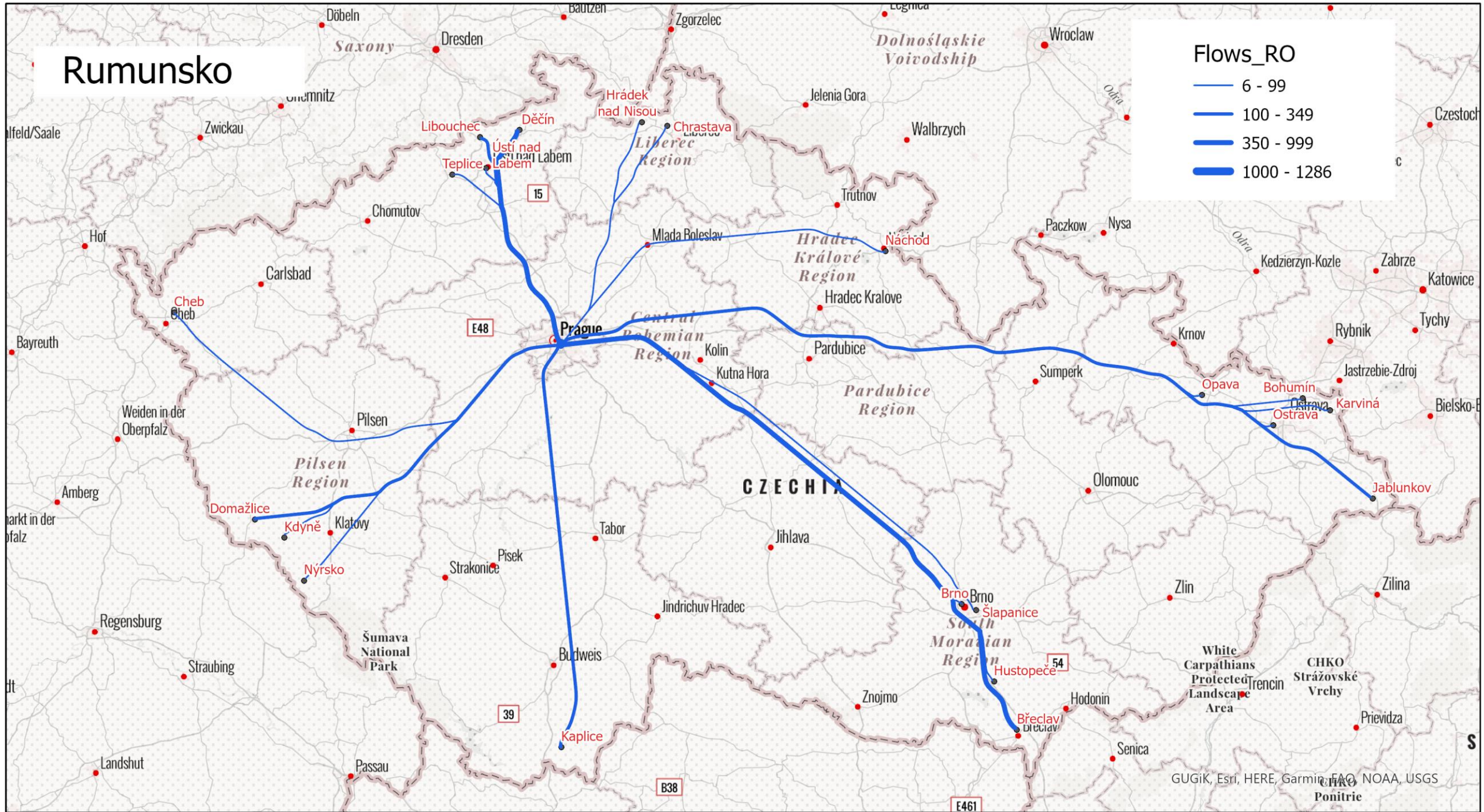
Libouchec je třetí !!!

Rumunsko

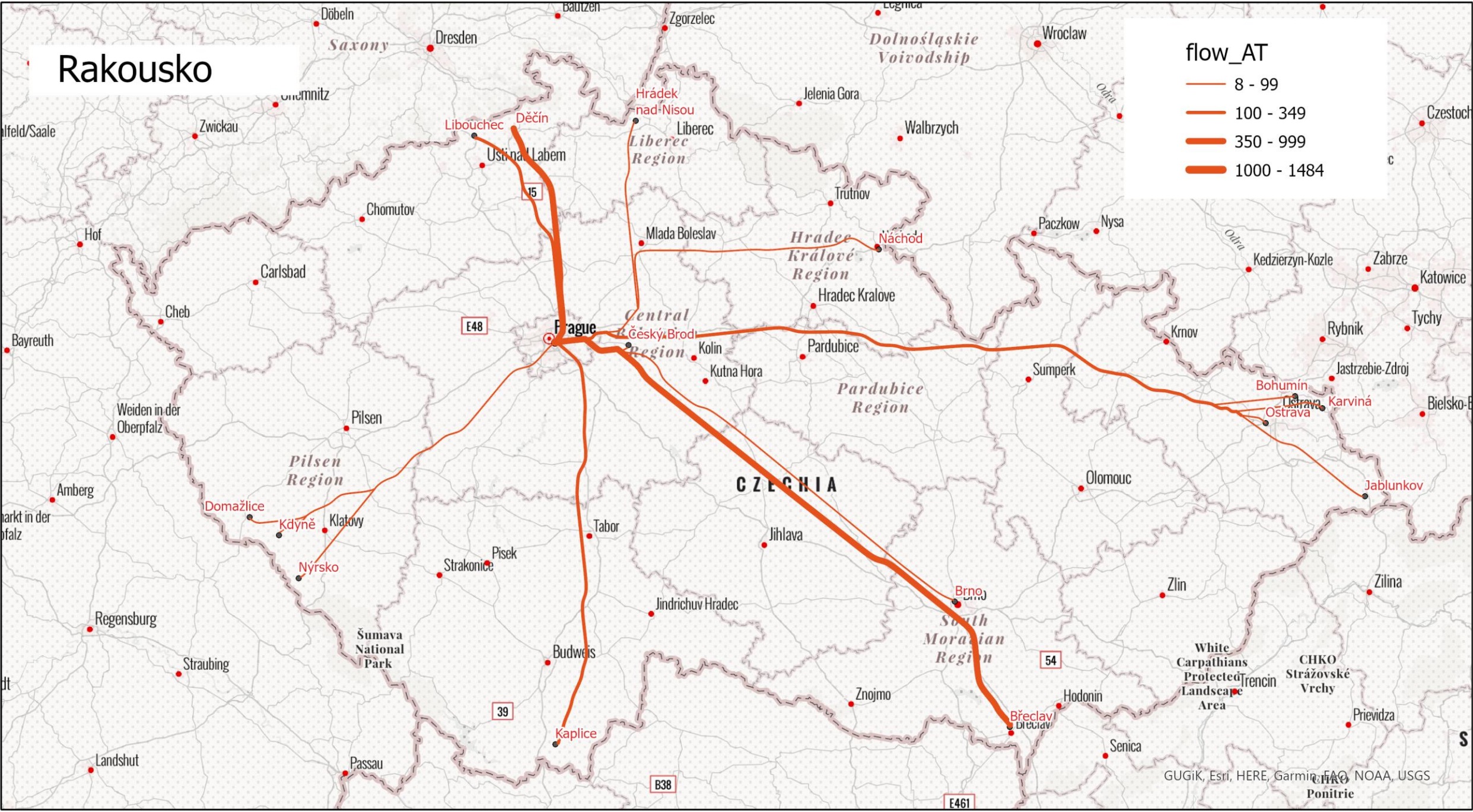
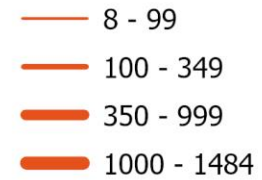
Flows_RO

- 6 - 99
- 100 - 349
- 350 - 999
- 1000 - 1286

Rakousko

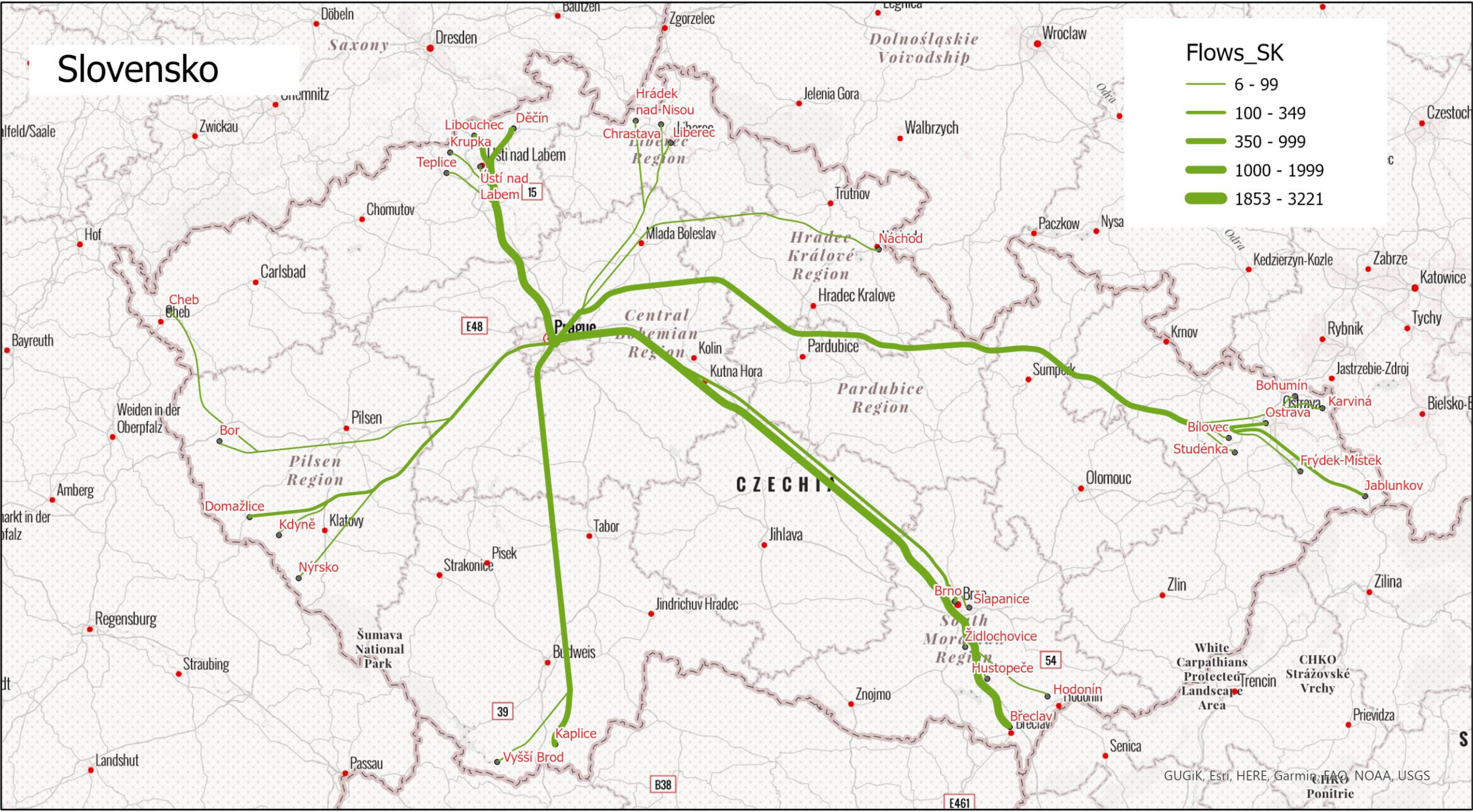
flow_AT

Slovensko

Flows_SK

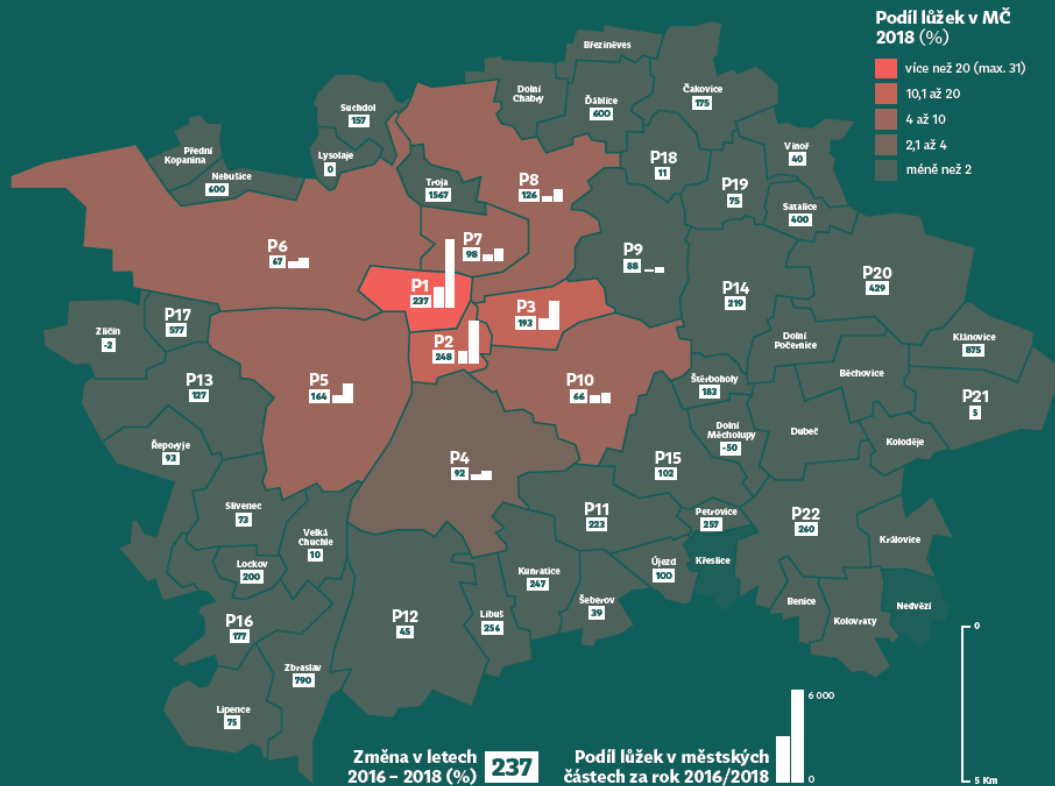
- 6 - 99
- 100 - 349
- 350 - 999
- 1000 - 1999
- 1853 - 3221

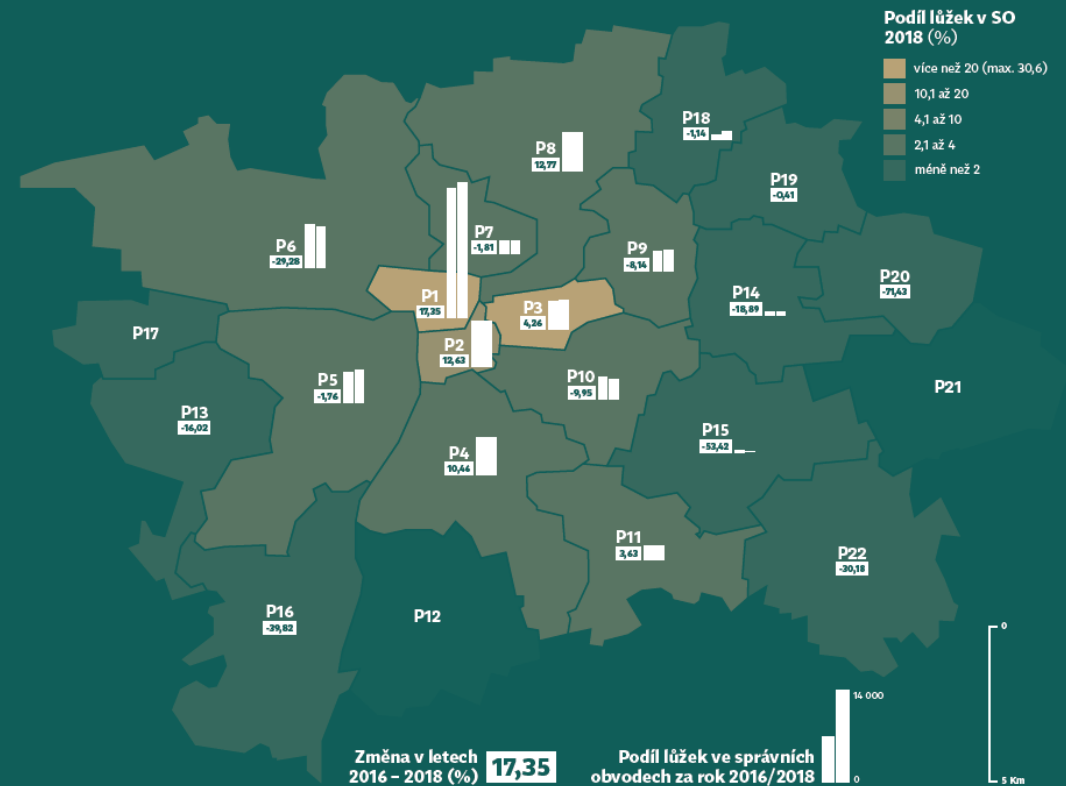
Závěr

- Srovnatelnost dat a datových zdrojů
- Vymezení turismu v signalizačních datech
 - silniční doprava; turista vs. výletník
- Modální rozdělení na jednotlivých hranách
 - problém malých čísel

Obrázek 1:
Koncentrace lůžek Airbnb v roce 2018 a jejich změna v letech 2016 a 2018

Obrázek 2:
Koncentrace lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních podle správních obvodů Prahy a jejich změna v letech 2016 až 2018

Zdroj: IPR Praha^{12,13}

¹² Zdroj dat: Inside Airbnb (2019). Get the data: Prague. <http://insideairbnb.com/get-the-data.html> (26. 2. 2020).

¹³ Zdroj dat: Tom Slee (2017). Airbnb Data Collection. <http://tomslee.net/category/airbnb-data> (31. 12. 2017).

V centru města jsou dlouhodobě transformovány bytové domy na ubytovací kapacity. Takto bylo mezi lety 1990 a 2016 přeměněno na hotely 180 domů¹⁴. Od roku 2012 je zaznamenáván také enormní nárůst placeného ubytování v soukromí, které využívá rezidenční byty

pro komerční aktivity. Největším zprostředkovatelem nabídky těchto bytů na internetu je v Praze Airbnb. V roce 2012 nabízel v Praze platforma Airbnb 600 jednotek¹⁵, v roce 2016 více než 5,5 tisíce jednotek, v roce 2017 více než 12 tisíc jednotek¹⁶ a v roce 2019

¹⁴ Kadár (2019). Hotel development through centralized to liberalized planning procedures. In Shoval, N (ed): Tourism and Urban Planning in European Cities, s. 91-110.

¹⁵ Krajčů, V., Veber, J., Bejček, M., Ključnik, a kol.: (2017) Ekonomická analýza ubytovacích služeb včetně segmentu tzv. sdílené ekonomiky. Praha: VŠPP 2017. V rámci TA ČR – program BETA.

¹⁶ Tom Slee, 2017.

Zdroj: IPR Praha / ČSÚ 2020

zhruba 14 tisíc jednotek¹⁷. Všechny ubytovací jednotky a zařízení se koncentrují zejména do Pražské památkové rezervace a tato koncentrace se v čase umocňuje, přispívají tak mj. i k odlihu původních

obyvatel z centra města, prohlubování turistifikace¹⁸ historického centra města, zvyšování cen nájmu a nemovitostí nebo přetřetí centrální částí města (viz Obrázek 1 a Obrázek 2).

¹⁷ Inside Airbnb 2020.

¹⁸ Turistifikace je postupná změna využití území, kdy dochází k vytlačování funkcí denní potřeby pro rezidenty a jejich nahrazování funkcemi a službami cílenými výhradně na turisty.

Děkuji za pozornost.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání